

CURTEA DE APEL CAHUL**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ ПАЛАТА
КАХУЛ**

Republica Moldova, MD-3909, or. Cahul,
str. Ștefan cel Mare, 30
tel. (299) 2 – 55 – 85, tel./fax. (299) 3-26-72
cach@justice.md

Республика Молдова, MD-3909, г. Кахул
ул. Стефанчел Марэ, 30
тел. (299) 2 – 55 – 85, тел./факс. (299) 3-26-72
cach@justice.md

nr. 3398 din 15.10.2024

Dosar nr. 23101913-05-1r-28052024

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu 28

Prin prezenta, Curtea de Apel Cahul, în baza încheierii de ridicare a excepției de neconstituționalitate din data de 08 octombrie 2024, Vă expediază pentru examinare Sesizarea avocatului Vasile Soltan care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Berdilo Ghenadie, privind ridicarea Excepției de Neconstituționalitate a prevederilor articolului art. 328 alin. (2) Cod de procedură penală, în cadrul examinării cauzei penale de învinuirea lui Berdilo Ghenadie în comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal.

Anexă:

1. Copia încheierii Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din data de 08 octombrie 2024, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate - 3 file;
2. Sesizarea avocatului Vasile Soltan privind excepția de neconstituționalitate prezentată în conformitate cu prevederile articolului 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova - 12 file.
3. Copia proceselor-verbale a ședințelor de judecată – 17 file;
4. Copia sentinței Judecătorei Cahul, sediul Central din 16 aprilie 2024 – 8 file;
5. Copia cererii de recurs depusă de avocatul Vasile Soltan – 4 file;
6. Copia rechizitoriului în cauza penală nr. 2023150394 în privința lui Berdilo Ghenadie – 7 file.

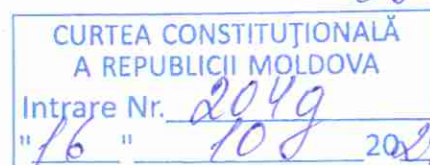
Cu respect,

Judecătorul
Curții de Apel Cahul

Serghei Pilipenco

ex: Bass Anna
tel. 0(299) 3-31-40

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

**str. Alexandru Lăpușneanu, nr.28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova**

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

prezentată conform prevederilor art.135 alin.(1) lit.a) și lit.g) din Constituție

I – Autorul sesizării

1. Nume – Soltan
2. Prenume – Vasile
3. Funcția – avocat
6. Numele și prenumele reprezentantului –
7. Ocupația reprezentantului –
8. Adresa reprezentantului –
9. Tel. Reprezentantului –
10. Faxul reprezentantului –

II - Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect – solicitarea de verificare a corespunderii constituționalității a sintagmei ***„instanța dispune neexaminarea acestora dacă nu s-a solicitat examinarea lor de către altă parte”***, care se conține în dispoziția **art.328 alin.(2) Cod de procedură penală**, și – solicitarea verificării constituționalității dispozițiilor cuprinse în textul **art.328 alin.(2) Cod de procedură penală** (în coraborare cu prevederile **art. 99 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală**, care stipulează că *probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză și probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță și prevederile art.101 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală*, care prevede că *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor și reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege*).

În acest sens aceste dispoziții contravin flagrant prevederilor art.6 §1 și art.7 §1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a prevederilor art.20 alin.(1), art.21, art.22 și art.23 din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărora:

- ***„Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.”***

- ***„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale”***.

- ***„Nimeni nu poate fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea aplicabilă la momentul comiterii actului delictuos”***.

- ***„Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”***.

III – Circumstanțele litigiului examinat în instanța de judecată

La moment pe rol la Curtea de Apel Cahul se află cauza penală de învinuire a lui Ghenadie Berdilo în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin.(1) Cod penal.

Potrivit actului de acuzare Ghenadie Berdilo a fost învinuit de presupusa comitere a faptelor prejudiciabile precum că la data 11 iunie 2023, aproximativ la ora 20⁵⁷, deținând permis de conducere cu nr. [redacted], eliberat la data de 15 martie 2021 cu categoria admisă „B1” și „B”, conducând pe drumurile publice pe traseul R-32 Cahul-Taraclia mijlocul de transport de model „Mercedes Vito”, număr de înmatriculare [redacted], încalcând prevederile art.14 lit.a) din „Regulamentul circulației rutiere”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 iunie 2009, conform căruia conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe contraindicate conducerii, se află sub influența preparatelor medicamentoase care conduc la reducerea reacției, a pierdut controlul mijlocului de transport și ca consecință s-a tamponat în mijlocul de transport „Renault Premium”, număr de înmatriculare [redacted]. În urma documentării cazului, în virtutea suspiciunilor rezonabile de conducere a mijlocului de transport vizat sub influența alcoolului, i-a fost propusă testarea alcooscopică cu folosirea analizatorului a concentrației de etanol de model „Dräger Alcotest 6820”, în rezultatul cărui fapt s-a constatat că, conform actului nr.1122 din 11 iunie 2023, ora 21⁵¹, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de Ghenadie Berdilo constituia 0,95 mg/l, care conform art.134¹² alin.(3) Cod penal, se califică ca stare de ebrietate cu grad avansat.

Prin sentința Judecătoria Cahul (sediul Central) din 16 aprilie 2024 Ghenadie Berdilo a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 ore cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. De asemenea, de la Ghenadie Berdilo s-a încasat în beneficiul statului suma de 28,85 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Consider că Ghenadie Berdilo a fost pus sub acuzație și condamnat de Judecătoria Cahul, sediul Central, în mod ilegal, în pofida faptului că lipsesc în totalitate probe vis-à-vis de învinuirile aduse ultimului și a faptului că în acea seară nu s-a aflat la volanul mijlocului de transport. De asemenea, a fost ignorat faptul că Ghenadie Berdilo nu avea nici o obligație de a executa cereva acțiuni, la solicitarea persoanelor care s-au prezentat că ar fi colaboratori ai Inspectoratului de Poliție Cahul,

care în mod abuziv și ilegal îl impuneau de a trece testarea alcoolscoptică, din simplul motiv că doar se afla în mijlocul său de transport, fără a-l conduce.

În virtutea principiului statului de drept din care derivă și principiul legalității este inadmisibil într-o societate cu adevărat democratică, încălcarea supremației Constituției, prin ingerințe arbitrare în drepturile și libertățile fundamentale ale omului, care trebuie să fie garantate în mod efectiv.

Curtea Constituțională în jurisprudența sa constantă a explicat cu valoare de principiu că, principiul legalității este parte componentă a principiilor statului de drept, consacrat prin art.1 alin.(3) din Constituție. Respectarea legilor este obligatorie, iar încălcarea acestei obligații constituționale atrage implicit afectarea principiului statului de drept (HCC nr.3 din 09 februarie 2012, HCC nr.22 din 16 iulie 2015, HCC nr.30 din 08 decembrie 2015, HCC nr.24 din 27 iulie 2017).

Or, problema legată de respectarea principiului statului de drept impune statelor membre la Convenție ca legislația națională să fie clară, previzibilă și accesibilă, iar Republica Moldova conform art.1 alin.(3) din Constituție este un stat de drept, principiul din care derivă și principiul legalității, iar din principiu legalității rezultă că legile trebuie să fie clare, previzibile și accesibile și conforme Constituției (art.7) și Convenției Europene.

La fel, consider oportun de a face referire la ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art.24 și art.26 din Codul de procedură penală, care lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. CtEDO, în hotărârea *Cașcan vs. Belgia* din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării, prevederi pe care le-a ignorat în final.

În legătură cu situații similare, în Hotărârea din 01 octombrie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal și Hotărârea nr.21 din 22 iulie 2016 Curtea Constituțională s-a expus în rezultatul verificării corespunderii normelor Constituției a prevederilor art.125 lit.b) Cod penal, indicând, citez: „52. Curtea reține că unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului se

asigură prin întregul sistem de drept îl constituie principiul legalității. Preeminența dreptului se asigură prin întregul sistem de drept, inclusiv prin normele penale, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături proprii, distinctive în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin caracterul și structura lor, prin sfera de incidență.

53. În jurisprudența sa Curtea a reținut că „**preeminența dreptului în materie penală exprimă printre altele asigurarea legalității infracțiunilor și pedepselor; inadmisibilitatea aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special prin analogie**”.

54. Curtea menționează că incriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră **clară, conchisă și precisă**.

55. Or, calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea **securității raporturilor juridice** și ordonarea eficientă a relațiilor sociale.

62. Potrivit jurisprudenței Curții Europene, art.7 paragraful 1 din Convenția Europeană, care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care, anterior, nu constituiau infracțiuni, **prevede și principiul potrivit căruia legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv, în defavoarea acuzatului, de exemplu, prin analogie**.

63. În jurisprudența sa Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, în termeni foarte clari, ce acte sau omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală, (cauza *Kokkinakis contra Greciei* din 25 mai 1993). Atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist.

64. În același timp, având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea Europeană a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice

sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv dintr-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Deși certitudinea în redactarea unei legi este un lucru dorit, acesta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în cauza S.W. împotriva Regatului Unit).

Astfel, instanțele judecătorești sunt obligate să verifice respectarea în această parte a exigențelor legale, ținând cont și de prevederile art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene, potrivit căruia - orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa. Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.

Conform prevederilor art.8 alin.(1) – alin.(3) Cod de procedură penală, *persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.*

Conform prevederilor art.93 alin.(3) Cod de procedură penală, *elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele au fost **dobândite de organul de urmărire penală sau de altă parte în proces, cu respectarea prevederilor prezentului cod.***

Conform art.100 alin.(1) și alin.(4) Cod de procedură penală, *administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, **în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatului,** de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele*

probatorii prevăzute de prezentul cod. Toate probele administrate în cauza penală **vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv**. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Conform art.101 alin.(1) – alin.(4) Cod de procedură penală, **fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege**. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și **să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate**.

În continuare în Hotărârea precitată, Curtea Constituțională a indicat că: „67. În același timp, Curtea reține că, având în vedere specificul dreptului penal, legiuitorului îi revine obligația să dea dovadă în actul de legiferare de exigențe sporite în respectarea principiului clarității și previzibilității legii.”...

69. ...Or, interpretarea strictă a legii penale este un corolar direct al principiului legalității penale, a cărui valoare juridică este recunoscută atât în legislația națională, cât și în cea europeană. Art. 3 din Codul penal stabilește expres că „interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise”, în caz contrar judecătorului i-ar reveni puterea de creare și legiferare a infracțiunilor.

72. În cauza *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni c. României* (hotărârea din 24 mai 2007) Curtea Europeană a statuat: „Ca o consecință a principiului legalității condamnărilor, dispozițiile de drept penal sunt supuse principiului de strictă interpretare”.

73. De asemenea, în jurisprudența sa, Curtea de Justiție a UE a statuat că „principiul potrivit căruia o dispoziție de drept penal nu poate fi interpretată extensiv în defavoarea acuzatului, corolar al principiului legalității incriminării și al pedepsei și, în general, al principiului securității juridice, împiedică declanșarea procedurilor penale în privința comportamentelor ce nu sunt clar definite ca infracțiuni prin lege. ...”

83. În această ordine de idei, Curtea reamintește că unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității. În acest sens, Curtea subliniază că analogia nu este permisă niciodată în dreptul penal, în detrimentul inculpatului. Dimpotrivă, în domeniul penal, legea este de strictă interpretare. În acest context, însăși Constituția, în art.22, garantează că nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii nu constituiau un act delictuos”.

În speță, acuzarea a prezentat în ședința de pregătire a cauzei de învinuire a lui Ghenadie Berdilo de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.264¹ alin.(1) lista de probe, în care, în calitate de martor figura Stepan Savaryn, cetățean al Republicii Ucraina, însă, ulterior, în ședința de judecată procurorul Viorica Marga a renunțat la audierea martorului respectiv. În cadrul ședinței de judecată martorii Alexandru Cojocari, Constantin Mircea și Florin Pletosu și-au schimbat declarațiile, depunând alte declarații decât în cadrul urmăririi penale. Deoarece martorul Stepan Savaryn era unicul martor de la fața locului, care putea spune, dacă inculpatul Ghenadie Berdilo s-a aflat la volanul automobilului, apărarea a solicitat examinarea acestei probe cu martor și instanța de fond a acceptat audierea martorului Stepan Savaryn în cadrul ședinței de judecată. Ulterior, apărarea a solicitat un termen suplimentar și amânarea ședinței de judecată, pentru a prezenta proba cu martorul respectiv, invocând că acesta este cetățean al Republicii Ucraina, unde au loc acțiuni militare, ce îngreunează prezentarea martorului respectiv, însă instanța de fond a respins demersul și a finalizat cercetarea judecătorească în lipsa audierii martorului solicitat.

Astfel, referitor la calitatea și previzibilitatea sintagmei, care se conține în legea de procedură penală, a cărei constituționalitate se contestă prin prezenta sesizare, se poate menționa că legea nu stabilește obligativitatea strictă a instanței de judecată de a examina probele, la care a renunțat o parte, însă au fost acceptate de partea adversă. În speță, instanța de fond nu este obligată să citeze martorul, la care acuzarea a renunțat, însă l-a acceptat apărarea, iar în caz de neprezentare a acestuia, nu este obligată să dispună aducerea silită. În asemenea situație ne aflăm în fața unor norme invalide cu conținutul ambiguu, ceea ce contravine flagrant normelor de tehnică legislativă

În acesta fel este pusă sub semnul întrebării respectarea principiului contradictorialității și există riscul ca renunțarea la probe să fie apreciată în baza unor criterii arbitrare și discreționare de către cei care aplică legea de procedură penală.

Așadar, în lipsa unor repere concrete, inclusiv normative, aplicarea instituției renunțării la probe în cadrul procesului penal se face la discreția celor care aplică legea

penală, justițiabilul aflându-se într-o stare de insecuritate juridică și ca consecință nu se îndeplinește standardul calității legii penale, fiind contrar prevederilor art.20 alin.(1), art.21, art.22 și art.23 din Constituția Republicii Moldova.

Având în vedere circumstanțele expuse, lipsa de claritate a legii determină calificarea subiectivă a acțiunilor părților în cadrul procesului penal de renunțarea la probe și de acceptare a lor, în dependență de modul în care „*convine*” reprezentanților acuzării sau instanței de judecată.

În așa mod în planul reglementării legislative, expunerea dispoziției normei de procedură penală cu oferirea posibilității unei interpretări largi și extensive defavorabile persoanei în cazul renunțării la probe și acceptare a lor, creează premise de imprevizibilitate a normelor de drept aplicabile în speța dată.

Potrivit art.23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, *statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative. În fapt, întreaga activitate de legiferare urmează să se realizeze strict în limitele și în corespundere deplină cu Constituția Republicii Moldova și, în același sens să se asigure calitatea normativului adoptat.*

De altfel, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, în jurisprudența sa consacră legalitatea și calitatea normei la nivel de „*condiții esențiale sau elemente fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept*”.

În Raportul Comisiei de la Veneția privind preeminența dreptului (adoptat la cea de-a 86 sesiune plenară din 25-26 martie 2011) s-a stabilit că *Parlamentul nu poate deroga de la drepturile fundamentale, adoptând texte ambigue de legi. Cetățenii trebuie să se bucure de o protecție juridică esențială în fața statului și instituțiilor sale* (pct. 47).

Respectiv, consider că odată cu incertitudinea legislativă, care, la rândul ei o determină pe cea jurisdicțională, datorită imposibilității determinării normei necesare a fi aplicate este încălcat grav ***principiul preeminenței dreptului***, care impune ca orice imixtiune a autorităților în dreptul individului, pe care Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale le protejează, să fie supusă unui control riguros.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a indicat în practica sa că **o normă este clară, accesibilă și previzibilă** numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă într-o măsură rezonabilă

consecințele care pot apărea (*Silver s.a vs Regatul Unit, 25 martie 1983*). Odată ce statul adoptă o soluție, acesta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții (*Păduraru vs. România, 1 decembrie 2005*).

IV. - Expunerea pretinselor încălcări a Constituției și a argumentelor în sprijinul acestor afirmații.

Prin prezenta sesizare, solicit Curții Constituționale a Republicii Moldova verificarea corespunderii cerințelor Constituției a sintagmei cu **„instanța dispune neexaminarea acestora dacă nu s-a solicitat examinarea lor de către altă parte”**, care se conține în dispoziția art.328 alin.(2) Cod de procedură penală, deoarece contravin flagrant prevederilor contravin flagrant prevederilor art.6 §1 și art.7 §1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a prevederilor art.20 alin.(1), art.21, art.22 și art.23 din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărora:

- ***„Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.”***

- ***„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale”***.

- ***„Nimeni nu poate fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea aplicabilă la momentul comiterii actului delictuos”***.

- ***„Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”***.

V – Expunerea datelor suplimentare a autorului sesizării

În drept, prezenta sesizare o bazez pe prevederile art.2, art.7, art.68 alin.(1) pct.7 Cod de procedură penală, art.20 alin.(1), art.21, art.22, art.23 și art.135 alin.(1) lit.a) din Constituția Republicii Moldova, invocând în principal prevederile art.6 §1, art.7 §1 și art.17 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, norme de drept care indică expres faptul că Legea trebuie să fie clară, accesibilă și previzibilă, care ar permite fiecărei persoane să-și cunoască drepturile și obligațiile, precum și consecințele pe care le va suporta în cazul încălcării comise.

VI – Documente anexate

La prezenta sesizare, urmează a fi anexate de către instanța de recurs materialele cauzei penale, pentru examinarea acesteia fiind necesară analizarea circumstanțelor care au fost invocate pentru a putea stabili, dacă instanța de fond era obligată să citeze martorul, la care acuzarea a renunțat, însă l-a acceptat apărarea, iar în caz de neprezentare a acestuia, era obligată să dispună aducerea silită a lui, nefinalizând cercetarea judecătorească în lipsa audierii lui.

VII – Declarația și semnătura

Declar pe onoare că informațiile care au fost expuse în prezenta sesizare sunt exacte.

Sesizarea dată se depune în Curtea de Apel Cahul la data de 23 septembrie 2024.

AVOCAT

Vasile SOLTAN

ÎNCHEIERE

08 octombrie 2024

mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul

în componența:

președintele completului, judecător

Vitalie Movilă

judecătorii

Evghenii Dvurecenschii, Serghei Pilipenco

în lipsa părților

examinând cererea avocatului Vasile Soltan privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 328 alin. (2) Cod de procedură penală, depusă la judecarea în ordine de recurs, a cauzei penale de învinuire a lui

Berdilo Ghenadie Vasile, născut la

studii de 8 clase, nesupus militar, căsătorit, doi copii minori la întreținere, angajat ca Administrator la Spălătorie Auto, mun. Cahul, anterior judecat, cetățean al Republicii Moldova, IDNP

de comiterea infracțiunii prevăzut de art.264¹ alin.(1) Cod penal,-

C O N S T A T Ă :

În procedura Curții de Apel Cahul se află spre examinare în ordine de recurs cauza penală de învinuire a lui Berdilo Ghenadie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 16 aprilie 2024 Berdilo Ghenadie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) din Codul penal și, în numele Legii, i s-a aplicat pedeapsa muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 /două sute patruzeci/ ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a informat **Berdilo Ghenadie** despre obligația acestuia de a se prezenta la Biroul de Probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul său, în termen de 5 zile de la momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe, în vederea executării pedepsei aplicate.

S-a explicat inculpatului **Berdilo Ghenadie**, că în caz de eschivare cu reavoință de la munca neremunerată în folosul comunității, ea se înlocuiește cu

închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

În conformitate cu prevederile art.178 Cod de procedură penală, s-a aplicat față de inculpatul **Berdilo Ghenadie** măsura preventivă sub formă obligare de a nu părăsi țara pe un termen de 60 zile.

Copia sentinței, la rămânerea definitivă, urmează a fi remisă Agenției Servicii Publice, în vederea asigurării evidenței executării pedepsei complementare aplicate inculpatului Berdilo Ghenadie, privind anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a admis cerința acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la **Berdilo Ghenadie** în beneficiul statului cheltuieli judiciare în mărime de 28,85 lei avansate pentru cheltuielile suportate pentru efectuarea testării cu aparatul electronic „DRAGER” din data de 11 iunie 2023.

Potrivit art. 162 alin. (1) Cod de procedură penală, corpurile delictive, recunoscute în temeiul Ordonanței de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive din 30.06.2023, pachetul nr. 1 purtătorul optic de informație de tip DVD-R, cu capacitatea de 47GB, de model „Freestyle”, de culoare argintie pe care sunt stocate patru înregistrări video efectuate la data de 11.06.2023, pachetul nr. 2 purtătorul optic de informație de tip DVD-R, cu capacitatea de 47GB, de model „Freestyle”, de culoare argintie pe care sunt stocate două înregistrări video efectuate la data de 11.06.2023, și, pachetul nr. 3 purtătorul optic de informație de tip DVD-R, cu capacitatea de 47GB, de model „Freestyle”, de culoare argintie pe care sunt stocate șapte înregistrări video efectuate la data de 11.06.2023, care se păstrează anexate la cauza penală nr. 2023150394 /f.d.53, 55, 59, 60/, se vor păstra la materialele cauzei penale.

Sentința judecătorească adoptată de Judecătoria Cahul, sediul Central din 16 aprilie 2024 a fost contestată cu recurs la data de 02 mai 2024 de avocatul Vasile Soltan în interesele inculpatului Berdilo Ghenadie, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința lui Berdilo Ghenadie să fie pronunțată o decizie de achitare, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin. (1) Cod penal și de respingere a cererii privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Ședința de examinare, în lipsa părților, a cauzei date a fost stabilită pentru data de 24 septembrie 2024, ora 15:30, părțile fiind notificate în acest sens, cu propunerea de a depune referință până la data de 08 iulie 2024.

La data de 23 septembrie 2024 avocatul Vasile Soltan a expediat în adresa Curții de Apel Cahul sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 328 alin. (2) Cod de procedură penală – sintagma „*instanța dispune neexaminarea acestor dacă nu s-a solicitat examinarea*”

lor de către altă parte”, invocând că aceste dispoziții contravin prevederilor art. 6 § 1 și art. 7 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și art. 20 alin. (1), art. 21, art. 22, art. 23 din Constituția Republicii Moldova.

Colegiul judiciar analizând cererea avocatului Vasile Soltan și verificând întrunirea condițiilor prevăzute de art. 7 Cod de procedură penală, conchide admiterea demersului și expediază sesizarea privitor la excepția de neconstituționalitate înaintată de avocatul Vasile Soltan în adresa Curții Constituționale pentru examinare.

În conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală „(3) În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. (3¹) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. (3²) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen de 5 zile prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii.”

Instanța de apel consideră necesar de a nota Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (Sesizarea nr. 55b/2015), în temeiul căreia, Curtea Constituțională a hotărât:

În sensul articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20, 115, 116 și 134 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor

și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unei norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Verificând condițiile de inițiere a sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate, Colegiul atestă întrunirea cumulativă a tuturor celor 4 condiții prestabilite și constată necesitatea admiterii cererii înaintate de avocatul Vasile Soltan privitor la ridicarea excepției de neconstituționalitate și de a sesiza Curtea Constituțională.

În acest sens Colegiul judiciar notează că, prin excepția de constituționalitate, avocatul Vasile Soltan contestă prevederile de la art. 328 alin. (2) Cod de procedură penală și anume, sintagma – „instanța dispune neexaminarea acestora dacă nu s-a solicitat examinarea lor de către altă parte”, astfel încât obiectul excepției se include în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituție. De asemenea excepția de tardivitate este ridicată de una din părți și anume de avocatul Vasile Soltan care apără drepturile și interesele inculpatului Berdilo Ghenadie în cadrul cauzei penale, în bază de mandat. Mai mult, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale aflate pe rolul instanței de recurs, așa cum problema se referă la audierea unui martor care a fost inclus în lista probelor, iar ulterior procurorul a renunțat la această probă, apărarea a insistat la audierea lui. Relevant este și faptul că nu există o hotărâre anterioară a Curții constituționale în care să aibă ca obiect prevederile contestate.

Având în vedere aceste statuări, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul sesizează Curtea Constituțională pentru examinarea excepției de neconstituționalitate ridicată de avocatul Vasile Soltan în prezenta cauză penală, de învinuire a lui Berdilo Ghenadie.

În baza celor expuse, conducându-se de prevederile art.7, 342 Cod de procedură penală, Colegiul judiciar –

DISPUNE:

Se ridică în fața Curții Constituționale a Republicii Moldova excepția de neconstituționalitate a prevederilor înserate la art. 328 alin. (2) Cod de procedură penală și anume, sintagma – „instanța dispune neexaminarea acestora dacă nu s-a solicitat examinarea lor de către altă parte” depusă de avocatul Vasile Soltan la judecarea în ordine de recurs, a cauzei penale privindu-l pe Berdilo Ghenadie învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(1) Cod penal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului, judecător

Vitalie Movilă

Judecătorii

Evghenii Dvurecenshii

Serghei Pilipenco

Copia corespunde originalului.
Președintele completului, judecător

Vitalie Movilă

